

ՄԵԼԱՅԼԵՅԻ ՄԵՋ՝ ՕՐԹՈՊԻԻՄ ԿԱՐԱՅՈՒ ԱՐԿԱԾ

Մայրաքաղաքում, Մրսալլէի մէջ, երէկ տեղի ունեցաւ *օրոպիւսի* մահացու արկած մը, որուն կռիվը գնաց շարք հոգի, իսկ ճամբորդները բռնորդ վիրատուր են: *Օրոպիւսի* մէջ կար յիսուն հոգի:

Ըստ ակնանատներու, վարորդը շատ արագ կը քշէր, որուն պատճառով չէ կրցած կսպել ընթացքը, որովհետեւ արգելակները խանգարուած են: *Օրոպիւսը* բախած է էլէկտրալիան սիւնի մը, ապա քանի մը անգամ դարձած է:

Վիրատուները փոխադրուած են շրջանի հիւանդանոցները:

ԱԶՏԱԿ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE *أزتك جريدة يومية سياسية وأدبية - الديرة المسؤولة، إنشأ درويشيان*

1500 Լ.Ո. 73ԲԳ-ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 94 (20557) ԵՐԿՈՒԵՄԹԻ, 3 ՅՈՒԼԻՍ 2000 10 ԷՉ

ԾԵՄԻՆ - ՊԱՐԱՔ ԶԵՌԱԶԱՅՆԱՅԻՆ ԶԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՊԷՅՃԻՆԿ, 2 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Զինաստանի նախագահ Ճիւնի Օւսին եւ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցան Կիրակի օր, հաղորդեց «Կսիսիուս» լրատու գործակալութիւնը:

Յիշեալ աղբիւրը հաղորդեց, որ Պարաք հեռաձայնած է Ճիւնիին, որ խախտուած է իսրայէլացի վարչապետը՝ յաղթահարելու Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը արգելափող բոլոր խոչընդոտները:

«Կսիսիուս» ոչինչ հաղորդեց ռատարներու վաճառման ծրագրին մասին, որ խիստ ուժով կը քննադատուի Միացեալ Նահանգներու կողմէ:

ՆԱԽԱԳԱՏ ԼԱՏՈՒՏ ԻՐ ԽՕՍՔԸ ՈՒՂՂԵՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԳԱԺՈՂՈՎԻՆ

Հանրապետութեան նախագահ գործիչ Լատու Շարաթ օր *Ջուլից* երկու մէջ գումարուած գործարարներու միջազգային խորհրդաժողովին ուղղուած խօսքի մը մէջ ըսաւ, որ Հարաւային Լիբանանի ազատագրումը լիբանանցիներուն համար մեծ իրագործում մըն է, որ կ'աւետի սկիզբը նոր եւ կայուն հանգրուանի մը:

Հարաւի ազատագրումը յաղթանակի եւ յաւատեցութեան գոյացումներ ներշնչած է, որ բնական է իր գերիշխանութիւնը իր հողաձմախ մարդջուլութեան վրայ կրկին տարածող իւրաքանչիւր ազգի համար. այս ձեւով վերջ կը դրուի կասկածի եւ ինքնապատահուլութեան պակասի տանձաձեւակներուն, եւ այս բոլորը հնարաւորութիւն կ'ընձեռեն Լիբանանի, որ իր երթը շարունակել տնտեսական բարգաւաճումին վրայ կեդրոնանայով:

Նախագահ Լատու իր յայտնէ նաեւ, որ «մեր նպատակն է վերահաստատել Լիբանանի չըջանային առաջնակարգ դիրքը, վերագտնել մրցակցութեան ոգին ու մրցելու մեր կարողութիւնը եւ արգօրէն յարմարելու միջազգային տնտեսութեան եւ աշխարհագրորդութեան ժամանակաշրջանի նոր պահանջներուն ու պայմաններուն: Ասոնք են մեր նպատակները, բայց հարաւի տնտեսական վատառողջ վիճակը, ինչպէս նաեւ չըջանի յուսարեկ կացութիւնը մեր ուսերուն կը դնէ մէկ այլ հրաժայական մը, որուն ծանրութեան տակ պիտի կքէր նոյնիսկ մեծ պետութիւն մը. վերականգնումի այս երթը պէտք է ընդգրկէ նաեւ հարաւային Լիբանանի վերականգնումը»:

Նախագահ Լատու հաստատեց, որ այս առաջադրանքները շատ դժուար իրագործելի են, բայց հաւատեց նաեւ, որ լիբանանցիներ կենսունակ եւ արտակարգ պայմաններուն շուտ յարմարող ժողովուրդ մըն է եւ այսօր այ պիտի չընկճուի ան, որովհետեւ լիբանանցիներ բք այսօր գորաւոր չէ եղած: Եւ ասիկա՝ շնորհիւ ներքին վիստակարողութեան. տուեալ մը, որով երկարատեմ գրկուած էր անցեալի ցաւալի դէպքերուն պատճառով:

«Անուշտ մենք կը սպասենք փայլուն ապագայ մը, բայց մեր ձամբան կտրելու եւ յաւաքանայու համար պէտք ունինք միջազգային սփանդակութեան. կասկած չունինք, որ այս գծով կրնանք վստահիլ աշխարհի տարածքին Լիբանանի բազմաթիւ բարեկամներուն», յայտնեց նախագահը:

Շար.ք՝ Էջ 2

ԱՆՍԻՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ ԶԿԱՅ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԶԵՏ ԴԻՄԱՍԳԻՏԱԿԱՆ ԿՊԵՐ ՎԵՐԱՅԱՍՏԱՏԵԼՈՒ

ԿԵՂԵ ԱՍԵՅԻ

ԹԵՀՐԱՆ, 2 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Իրան Կիրակի օր յայտարարեց, որ անմիջական որեւէ ծրագիր չունի Եգիպտոսի հետ դիւանագիտական կապերը վերահաստատելու:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանքեր Համիտ Ռեվա Ասեֆի ըսաւ, որ մօտ օրէն երկու երկիրներուն միջեւ կապերը վերահաստատելու մասին հրապարակուած տեղեկութիւնները ճիշդ չեն: Ան աւելցուց, որ կապերը վերահաստատելու բանակցութիւններ այ տեղի չեն ունեցած: Ասեֆի դիտել տուաւ սակայն, որ Թեհրան եւ Գահիրէ սկսած են իրարու մօտենալու, եւ թէ որոշ փոփոխութիւններ արձանագրուած են մշակութային եւ տնտեսական մարպերու մէջ. ինչպէս նաեւ միջազգային գործակցութեան մակարդակի վրայ:

Իրանի եւ Եգիպտոսի միջեւ դիւանագիտական կապերը խալուած են 1979ին:

Շար.ք՝ Էջ 10

ՔՈՒՏՅՈ - ՍԵՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱՔԻԱ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆԱՊԵՍ ՅՍԱԿԱՑՈՒՑԻՆ ԻՐԵՆՑ ԾՈՎԱՅԻՆ ՍԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ՔՈՒՏՅՈ, 2 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Քուէյթ եւ Սկուտական Արաբիա Կիրակի օր ստորագրեցին համաձայնագիր մը, որ վերջնականապէս կը գծէ երկու երկիրներուն ծովային սահմանները. Համաձայնագիրը կը նկատուի կարեւոր քայլ մը Իրանի հետ հասկացողութեան մը գալու ձամբուն վրայ, նկատի ունենալով, որ երբք երկիրները ցարդ չեն կրցած որոշում կայացնել Մոցի հիստիսային ջուրերուն մէջ գտնուող կազի եւ քարիւղի հանքերով հարուստ շրջանին մասին:

Համաձայնագիրը ստորագրեցին երկու երկիրներուն արտաքին գործոց նախարարները՝ ներկայութեամբ Քուէյթի կմիր շէյխ Ժապէր Աճմէտ Սապահի եւ Սկուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Ապտալայի:

Սկուտական Արաբիոյ արտաքին գործոց նախարար Սկուտ Ֆայսալ իշխանը յայտնեց, որ Ռիատ, Թեհրան եւ Քուէյթ վերջնական համաձայնագիր մը պիտի ստորագրեն յիշեալ շրջանին գծով, նոյն խաղաղ ու համերաշխ մօտեցումով:

ԱՐԱՖԱԹ ՄՏԱԴԻՐ Է ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՆԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ՇՈՂԱԿԵԼՈՒ ԱՅՍ ՏԱՐԻ

Պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եսաէր Արաֆաթ երէկ գիշեր ՊԱԿի փոքր խորհրդարանին յայտնեց, որ մտադիր է անկախ պետութիւն մը իրողակելու այս տարի: Ան ըսաւ նաեւ, որ Իսրայէլի հետ խաղաղութեան գործընթացը տագնապի մատնուած է:

Պաղեստինցի բանագնաց Հասան Ասֆուր ըսաւ, որ Արաֆաթ խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնած է նաեւ, որ պաղեստինեան իշխանութեան կեդրոնական խորհուրդին կը մնայ որոշել. թէ ե՛րբ պիտի հռչակուի անկախ պետութիւնը:

Պաղեստինեան կեդրոնական խորհուրդը երկօրեայ ժողով մը կը գումարէ Կապիլի մէջ. քննարկելու համար պատրաստութիւնները պաղեստինեան պետութեան կողմէն: Արաֆաթ խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ Ֆրանսիայի հետ խաղաղութեան պայմանագրութիւն կողմէն կ'ապրանք: Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները:

Արաֆաթ Ֆրանսա կ'այցելէր այն պահուն, երբ Փարիզ կը ստանձնէր Ե. Միութեան այս նստաշրջանի նախատարիները: Արաֆաթ ժողովը լսեց նաեւ Արաֆաթի վեկուցումը Իսրայէլի հետ խաղաղութեան բանակցութիւններուն ներկայ իրավիճակին մասին:

Ֆաթիի պատասխանատուներէն Մարուան Պարղուֆի ըսաւ, որ Արաֆաթ յոռետես է, որովհետեւ Իսրայէլի հետ գործընթացը գրե-

թէ սատած է եւ յաւաք-խաղաքքի յոյսեր չկան: Պարղուֆի աւելցուց, որ ՊԱԿի փոքր խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ մտադիր է անկախ պետութիւն մը իրողակելու այս տարի: Ան ըսաւ նաեւ, որ Իսրայէլի հետ խաղաղութեան գործընթացը տագնապի մատնուած է:

ԱՐԱՖԱԹ - ԾԻՐԱՔ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Արաֆաթ Շարաթ օր Փարիզ այցելեց եւ տեսակցութիւն ունեցաւ Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաքի հետ: Պաղեստինցի ղեկավարը յոյս յայտնեց, որ Ֆրանսիա եւ Եւրոպական Միութիւնը իրենց կարելին պիտի ընեն յամայ որոշել. թէ ե՛րբ պիտի հռչակուի անկախ պետութիւնը:

Պաղեստինեան կեդրոնական խորհուրդը երկօրեայ ժողով մը կը գումարէ Կապիլի մէջ. քննարկելու համար պատրաստութիւնները պաղեստինեան պետութեան կողմէն: Արաֆաթ խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ Ֆրանսիայի հետ խաղաղութեան պայմանագրութիւն կողմէն կ'ապրանք: Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները:

Արաֆաթ Ֆրանսա կ'այցելէր այն պահուն, երբ Փարիզ կը ստանձնէր Ե. Միութեան այս նստաշրջանի նախատարիները: Արաֆաթ ժողովը լսեց նաեւ Արաֆաթի վեկուցումը Իսրայէլի հետ խաղաղութեան բանակցութիւններուն ներկայ իրավիճակին մասին:

Ֆաթիի պատասխանատուներէն Մարուան Պարղուֆի ըսաւ, որ Արաֆաթ յոռետես է, որովհետեւ Իսրայէլի հետ գործընթացը գրե-

թէ սատած է եւ յաւաք-խաղաքքի յոյսեր չկան: Պարղուֆի աւելցուց, որ ՊԱԿի փոքր խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ մտադիր է անկախ պետութիւն մը իրողակելու այս տարի: Ան ըսաւ նաեւ, որ Իսրայէլի հետ խաղաղութեան գործընթացը տագնապի մատնուած է:

ԱՐԱՖԱԹ - ԾԻՐԱՔ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Արաֆաթ Շարաթ օր Փարիզ այցելեց եւ տեսակցութիւն ունեցաւ Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաքի հետ: Պաղեստինցի ղեկավարը յոյս յայտնեց, որ Ֆրանսիա եւ Եւրոպական Միութիւնը իրենց կարելին պիտի ընեն յամայ որոշել. թէ ե՛րբ պիտի հռչակուի անկախ պետութիւնը:

Պաղեստինեան կեդրոնական խորհուրդը երկօրեայ ժողով մը կը գումարէ Կապիլի մէջ. քննարկելու համար պատրաստութիւնները պաղեստինեան պետութեան կողմէն: Արաֆաթ խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ Ֆրանսիայի հետ խաղաղութեան պայմանագրութիւն կողմէն կ'ապրանք: Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները:

Արաֆաթ Ֆրանսա կ'այցելէր այն պահուն, երբ Փարիզ կը ստանձնէր Ե. Միութեան այս նստաշրջանի նախատարիները: Արաֆաթ ժողովը լսեց նաեւ Արաֆաթի վեկուցումը Իսրայէլի հետ խաղաղութեան բանակցութիւններուն ներկայ իրավիճակին մասին:

Ֆաթիի պատասխանատուներէն Մարուան Պարղուֆի ըսաւ, որ Արաֆաթ յոռետես է, որովհետեւ Իսրայէլի հետ գործընթացը գրե-

թէ սատած է եւ յաւաք-խաղաքքի յոյսեր չկան: Պարղուֆի աւելցուց, որ ՊԱԿի փոքր խորհրդարանին ուղղած իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ մտադիր է անկախ պետութիւն մը իրողակելու այս տարի: Ան ըսաւ նաեւ, որ Իսրայէլի հետ խաղաղութեան գործընթացը տագնապի մատնուած է:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԶԱԽԱԿՑԱԿԱՆ ԳԻՐԸ

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Երկրի գիշեր խոր ցաւով իմացանք մեր բոլորին սիրելի Վահէ Օշականի անսպասելի մահուն ցնցիչ գուժը:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

ԵՒՐՕ - 2000 ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՆՈՅԵԱՆ ՖՐԱՆՍԱ ՀԱՆԴԻՍԱՅԱԻ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԱՆՈՅԵԱՆ

Ֆրանսացիք կը բարձրացնեն բաժակը

Եւրօ - 2000ի աւարտական ճակատումը Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ միջեւ տեղի ունեցաւ երէկ գիշեր. Ռոթերտամի (Հոլանտա) մէջ. իտալի հապարհամակիր-

ներու ներկայութեան եւ աւարտեցաւ աշխարհի ախոյան Ֆրանսայի դժուար յաղթանակով՝ 2 - 1 արդիւնքով:

Շար.ք՝ Էջ 9

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐՉԱԻ ԵՐԵՒԱՆ

Աւարտելով Միացեալ Նահանգներ եւ Ֆրանսա իր այցելութիւնները՝ Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երկէ ֆարիցն Երեւան վերադարձաւ:

Նախագահ Քոչարեան Ուերթթ օր հանդիպում ունեցած էր Ֆրանսայի վարչապետ Լիոնէլ ժոսփէնի հետ: Անոնք յայտնեցին, որ երկու երկիրները աշխուժօրէն կը զարգացնեն տնտեսական գործակցութիւնը: Անոնք քննարկեցին նաեւ, որ Ֆրանսա ներդրումներ կը կատարէ Հայաստանի մէջ եւ երկու կողմերը կ'իրագործեն միացեալ ծրագրերը:

Ֆրանսական աւելի քան 5 ընկերութիւններ կը գործեն Հայաստանի մէջ:

Նախագահ Քոչարեան հանդիպումներ ունեցած է նաեւ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի ֆրանսացի համանախագահ Ժան-ժաք Կայարի եւ Ֆրանսայի Մերակոյտի նախագահ Քրիսթիան Փոնտրէի հետ:

(ԻԹԱՐ-ԹԱՍՍ, ՀԱՅԼՈՒՐ)

ՑԱԽԱԿՑԱԿԱՆ

Հ. Յ. Դ. Բիրոն խոր ցաւով կը սգայ մահը հաւատարմորդ զաւակական, հալ մշակոյթի նուիրեալ պիւտր, բանաստեղծ, արձակագիր, քննադատ եւ վաստակաշատ հրապարակախօս ընկ. Վահէ Օշականի:

Մեր վշտակցութիւնը՝ իր հարապատնէրուն:

Հ. Յ. Դ. ԲԻՒՐՈ

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԶԱԽԱԿՑԱԿԱՆ ԳԻՐԸ

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

Արամ Ա. կաթողիկոս ցաւակցական հետեւեալ գիրք լուրջ երէկ՝ Հիւսիսային Ամբիկայի Արեւելեկան շրջանի եւ Քանաւայի բեմի առաջնորդ Օշական արք. Զոլոթանի ճամբով՝ Վահէ Օշականի ընտանիքին:

ԿԻՊՐՈՍԻ ՀԱՐՑՈՎ ՅՈՒՆԻՍ ԾԵՆԵԻ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՅՈՒՆՎԵՐՆԵՐ

ՄԱԿԻ մէջ Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ Ռիչարտ Հոյպրուք Շարաթ օր կասկած յայտնած է, թէ այս շարաթ ՄԱԿԻ հովանաւորութեամբ կ'իրար սահմանափակող քննարկները երկու կողմերը իրարու աւելի պիտի մօտեցնեն:

Ան յստի է, թէ գերիշխանութեան հարցով թուրք կիպրացիներու կեցուածքը «գործընթաց սաւեցուցած է»:

Ժրնեւի բանակցութիւնները, որոնք Յուլիս 5ին պիտի սկսին, կ'առաջնորդեն կիպրոսը վերամիացնել՝ հիմնուելով ՄԱԿԻ Ապահովութեան խորհուրդի բանաձեւերուն վրայ, ինչ կը վերաբերի «երկու գոտի, երկու համայնք դաշնակցութեան մը»: Այս տարազին կ'ընդդիմանան թուրք կիպրացիները:

Թուրք կիպրոսի զեկալար Ռուսֆ Տենքթաշ եւ կիպրոսի նախագահ Կրաֆթոս Քրիստիան Գլազ յայտնեցին, որ իրարմէն զոտուարեն, սակայն անոնք պիտի ձեռնարկեն «անուղղակի բանակցութիւններու», որոնց ընթացքին բանազնացներ պիտի փորձեն երկու կողմերը իրարու մօտեցնել:

Անոնք արդէ Նիւ Եորքի եւ Ժրնեւի մէջ անուղղակի բանակցութիւններու երկու «առուևտ» ունեցած են՝ առանց շոշափելի արդիւնքներ արձանագրելու:

ՔՈՆԿՐԵՍԻ ԱՆՂԱՆՆԵՐ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՉՕՐԱՎԻԳ

Ամերիկեան Քոնկրէսի անդամներ Ուրաթ օր գորակցութիւն արտայայտած են այս շարժումն արձանագրութիւններուն հանդէպ եւ կոչ ուղղած են նախագահ Պիլ Քլինթընին, որ իր ձեռքերուն թափ տայ լուծում մը ապահովելու համար:

ՃԻՅՐԱԿՆԵՐ ԿԵՅՈՒՆՎԵՐՆԵՐ ԵՒ ՆԵՐԿԱԿԱԳՈՒՅԻՆՆԵՐՈՒ ՏԱՆ ԱՆԵՒԻ ՔԱՆ 225 անդամներ Քլինթընի յղուած երկու տարրեր, բաց չունիմաստ նամակներու մէջ կը գրեն. «Կիպրոսի հարցին լուծումը՝ համաձայն ամերիկեան երկարատեան է, ի վեր հաստատուած քաղաքականութեան եւ ՄԱԿԻ բանաձեւերուն, կիպրոսի ամբողջ ժողովուրդին պիտի նպաստէ, ինչպէս նաեւ Ամերիկայի եւ մեր դաշնակիցներուն՝ Յունաստանի եւ Թուրքիոյ շահերուն պիտի ծառայէ»: Նամակները՝ ստորագրուած են հանրապետականներու եւ դեմոկրատներու կողմէ:

(ՌՈՅԹՐԵՂ)

ՀԱՄԱՔԳԱՅԻՆ ԹՈՐՈՍ ԴՈՍԼԻՆ ԿԵՐԱՐՈՒԵՍԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

ԳԾԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՄՈՒՆԱՅԻՆ ԴԱՄԸՆԹԱՅԸ

- 5 ՅՈՒՆԻՍ 2000էն 25 ՕԳՈՍՏՈՍ 2000
- Ամէն 2րդեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը
- Կէսօրէ ետք ժամը 4:00էն 6:00
- ՄԱԿ՝ 50.000 Լ.Ո.
- Վարձ՝ Լեւոն Շահաբ կեդրոն, 3րդ յարկ

Արձանագրութեան եւ լաւէկայ մանրամասնութեան համար ներկայանալ Թորոս Ռոսլին կերպարուէտի ակադեմիա, կամ հեռուստայնէ 265899 թիւին:

ԻՐԱՆ ԲԱՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՑԱՆԵՈՎ ԱՄԲԱՍԱՆՈՒՄ 10 ԸՐԵԱՆԵՐ

Իրան երկ կ'ատարարուի մտորակահարու մտորակահարու կան պատմամիջոց մըն է:

մտորակահարու մտորակահարու կան պատմամիջոց մըն է:

Երբ Երան Գլխաւոր դատաւորը՝ Հիւսէյն Ալի Ամինեան յայտարարութիւնները քննարկող արեւմտեան լրագրողները, իրարմէն տարբեր, որ ատենք իր գերիշխանութիւնը բռնաբարող երեւոյթներ են:

Երբ Երան Գլխաւոր դատաւորը՝ Հիւսէյն Ալի Ամինեան յայտարարութիւնները քննարկող արեւմտեան լրագրողները, իրարմէն տարբեր, որ ատենք իր գերիշխանութիւնը բռնաբարող երեւոյթներ են:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Համիտ Աբեգ Ասեֆի ըսաւ, որ արեւմտեան երկիրներուն կեցուածքը որեւէ ազդեցութիւն պիտի չունենայ դատական գործընթացին վրայ: Ասեֆի աւելցուց, որ այսպիսի միջամտութիւններ անընդունելի են: Ան ըսաւ նաեւ, որ վճիռները քննարկող երկիրները պիտի չյարգեն միջազգային օրէնքը, որ կ'առնչուի երկիրներուն գերիշխանութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Համիտ Աբեգ Ասեֆի ըսաւ, որ արեւմտեան երկիրներուն կեցուածքը որեւէ ազդեցութիւն պիտի չունենայ դատական գործընթացին վրայ: Ասեֆի աւելցուց, որ այսպիսի միջամտութիւններ անընդունելի են: Ան ըսաւ նաեւ, որ վճիռները քննարկող երկիրները պիտի չյարգեն միջազգային օրէնքը, որ կ'առնչուի երկիրներուն գերիշխանութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Միւս կողմէ, իրանեան մամուլը իր կարգին դատաւարութեան արեւմտեան քննարկողները եւ ողջունեցողները իրարմէն տարբեր, որ ատենք իր գերիշխանութիւնը բռնաբարող երեւոյթներ են: Ան ըսաւ նաեւ, որ վճիռները քննարկող երկիրները պիտի չյարգեն միջազգային օրէնքը, որ կ'առնչուի երկիրներուն գերիշխանութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Միւս կողմէ, իրանեան մամուլը իր կարգին դատաւարութեան արեւմտեան քննարկողները եւ ողջունեցողները իրարմէն տարբեր, որ ատենք իր գերիշխանութիւնը բռնաբարող երեւոյթներ են: Ան ըսաւ նաեւ, որ վճիռները քննարկող երկիրները պիտի չյարգեն միջազգային օրէնքը, որ կ'առնչուի երկիրներուն գերիշխանութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Մինչ մամուլը կ'ողջունէր դատարանին վճիռները, պահպանողականները յայտարարեցին, որ աւելի խիստ վճիռներ պիտի չկարգուին միջամտութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Մինչ մամուլը կ'ողջունէր դատարանին վճիռները, պահպանողականները յայտարարեցին, որ աւելի խիստ վճիռներ պիտի չկարգուին միջամտութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Մինչ մամուլը կ'ողջունէր դատարանին վճիռները, պահպանողականները յայտարարեցին, որ աւելի խիստ վճիռներ պիտի չկարգուին միջամտութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

Մինչ մամուլը կ'ողջունէր դատարանին վճիռները, պահպանողականները յայտարարեցին, որ աւելի խիստ վճիռներ պիտի չկարգուին միջամտութեան եւ իրաւունքներուն, որ կ'արդիւնք ունենայ միջամտութիւն այլ երկրի մը ներքին հարցերուն:

ԱՐՁԱՎՈՒՄ ԳՆՆԵՐ

● **ԻՍՐԱՅԷԼ** դատաւարութեան իրանեան զորքերը բանտարկութեան դատաւարութեան համար: Վարչապետ Էսրաօ Պարոնը, որ Իսրայէլ կը դատաւարտէ անմեղ մարդոց դէմ արձակուած վճիռները: Գրասենեակը աւելցուց, որ վարչապետը պիտի շարունակէ ճնշումը քննարկելու անմեղ մարդոց դէմ արձակուած վճիռները: Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարարութիւնը եւս դատաւարութեան վճիռները յայտարարելով, թէ այնքան ատեն որ հրեաները...

● **ԻՍՐԱՅԷԼ** դատաւարութեան իրանեան զորքերը բանտարկութեան դատաւարութեան համար: Վարչապետ Էսրաօ Պարոնը, որ Իսրայէլ կը դատաւարտէ անմեղ մարդոց դէմ արձակուած վճիռները: Գրասենեակը աւելցուց, որ վարչապետը պիտի շարունակէ ճնշումը քննարկելու անմեղ մարդոց դէմ արձակուած վճիռները: Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարարութիւնը եւս դատաւարութեան վճիռները յայտարարելով, թէ այնքան ատեն որ հրեաները...

ՄԱԼԵՉԻԱ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Մայրցիա կոչ ուղղեց Իսլամական Խորհրդատուական կազմակերպութեան ջնջելու ժամանակակից պարձած բանաձեւերը: Անիկա քննարկող տեղեկագրողները, որ չէր յաջողած վերցնել իրաքի դէմ հաստատուած պատմամիջոցները:

Արտաքին գործոց նախարար Սալէտ Համիտ Ալպար, որ կը խոսէր Ի. Կ. ի արտաքին գործոց նախարարներու շորտերէն ժողովին աւարտին, ըսաւ նաեւ, որ երեսնամեայ կեանք ունեցող կազմակերպութիւնը պէտք է որոգել իրանեանները, որոնք քայլ կը պահեն իսլամական աշխարհի նոր իրադարձութիւններուն հետ:

Մայրցիա կոչ ուղղեց Իսլամական Խորհրդատուական կազմակերպութեան ջնջելու ժամանակակից պարձած բանաձեւերը: Անիկա քննարկող տեղեկագրողները, որ չէր յաջողած վերցնել իրաքի դէմ հաստատուած պատմամիջոցները:

Արտաքին գործոց նախարար Սալէտ Համիտ Ալպար, որ կը խոսէր Ի. Կ. ի արտաքին գործոց նախարարներու շորտերէն ժողովին աւարտին, ըսաւ նաեւ, որ երեսնամեայ կեանք ունեցող կազմակերպութիւնը պէտք է որոգել իրանեանները, որոնք քայլ կը պահեն իսլամական աշխարհի նոր իրադարձութիւններուն հետ:

Խորհրդատուական կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը շեշտէր կարեւորութիւնը ազգու միջոցառումներուն մեղմացնելու համար միջազգային տրամադրութեան համակարգին ժխտական ազդեցութիւնները Ի. Կ. ի անդամ երկիրներուն վրայ: Յայտարարութիւնը կը նշէր նաեւ, որ ազատ առեւտուոր շահեկան չէ բարդաւաճման ընթացքի մէջ գտնուող երկիրներուն համար:

Խորհրդատուական կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը շեշտէր կարեւորութիւնը ազգու միջոցառումներուն մեղմացնելու համար միջազգային տրամադրութեան համակարգին ժխտական ազդեցութիւնները Ի. Կ. ի անդամ երկիրներուն վրայ: Յայտարարութիւնը կը նշէր նաեւ, որ ազատ առեւտուոր շահեկան չէ բարդաւաճման ընթացքի մէջ գտնուող երկիրներուն համար:

Յայտարարութիւնը քննարկող տեղեկագրողները, որ չէր յաջողած վերցնել իրաքի դէմ հաստատուած պատմամիջոցները:

Յայտարարութիւնը քննարկող տեղեկագրողները, որ չէր յաջողած վերցնել իրաքի դէմ հաստատուած պատմամիջոցները:

Յայտարարութիւնը քննարկող տեղեկագրողները, որ չէր յաջողած վերցնել իրաքի դէմ հաստատուած պատմամիջոցները:

Յայտարարութիւնը քննարկող տեղեկագրողները, որ չէր յաջողած վերցնել իրաքի դէմ հաստատուած պատմամիջոցները:

(Ա. Լ. Ֆ. ՓԷ.)

ՈՒՐՁԱՅԻ ԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ ՏՏԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՇՐՋԱՊՏՈՅՑ - ՈՒՍԱԳԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ԸԱՅԱՍՏԱՆ - ԴԱՐԱԲԱՂ

ՆԱԽԱՁԵՆՈՒԹԵԱՄԲ ԸԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՍՓԻՐՔԻ ՈՒՐՁԱՅԻ ԸԱՅՐԵՆԱԿՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

14 օր լրի պտոյտներով առաջին կարգի «Դուին» հիւրանոց, օդանաւի տոմսակ մուտքի վրայով, պտոյտներու լրի ծախսերով սակ մէկ անձի 800\$: Վճարման յատուկ դիւրութիւններու համար կը խնդրուի արձանագրուիլ մինչեւ Յուլիս 15: Արձանագրութեան համար դիմել վարչութեան ատենակազմ տղք. Սկրտիշ Գեորգեանի. հեռ. 03/207153, fax 01/261221

Կամ անձամբ Երկաթաուղի միութեան տունը, դեղատպի Գրիգորեանի դիմաց, «Արմենիա» պողոտայ, Գործընթացի եւ Հիմնադրութեան կենտրոնը ժամը 8:00էն ետք:

ԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳՆԱՅ ԶԱՅՆ	ԳՆԱՅ ԶԱՅՆ
ԵՐԿՐՈՒՇԱՐԹԻ ՕՐՈՒՄՆ 3ԱՅՏԱԳԻՐԸ	
6:30 - Բացում	
6:35 - Բարի լույս	
7:00 - Հայկական եւ օտար մեղմ երգեր	
8:00 - Օրուան յայտագիրի ընթերցում	
8:15 - Տեղական մամուլի խորագիրներու ընթերցում	
8:30 - Հայերէն լուրեր	
8:40 - Օդերեւոյթ	
8:45 - Ինչ կ'ըսեն աստղերը	
9:00 - Հայկական խառն երգեր	
9:30 - Թոնիչք	
10:00 - Սակարան	
10:30 - Արաբերէն լուրեր	
10:45 - Արաբերէն երգեր	
11:30 - Հեղինակային	
12:00 - Շահանդուխտի հեռ	
12:15 - Կոմիտասեան երգեր	
12:30 - Հայերէն լուրեր	
13:00 - Սակարան	
13:10 - Այգային լեղափոխական երգեր	
14:30 - Արաբերէն լուրեր	
15:00 - Արաբերէն յայտագիր	
16:00 - Հայաստանէն հարցազրույց	
16:30 - Արաբերէն լուրեր	
16:40 - Հանդիպում	
18:00 - Տաղարան	
18:30 - Հայերէն լուրեր	
18:40 - Հայերէնի լուրեր	
20:30 - Ըսթրատային երգեր	
22:30 - Պատուէր	
00:30 - Փակում	

CSA CESKE AEROLINIE

ՊԵՅՐՈՒԹ - ՓՐԱԿԱ - ՊԵՅՐՈՒԹ

● Ուղղակի կապ Երուսաղեմ, Երուսաղեմ եւ Երուսաղեմի միջոցով Երուսաղեմ:

● Զբոսաշրջային եւ բուժական հանգստի ջորերու կեդրոններ:

karlovy vary-pestany MARIANSKE LAZNE

Տիպ, անդամայնութիւն, ռոմաքիզմ, ջրային, մարտդական դրութիւն եւ շարաքախտ:

Ընդհանուր Երկաթաուղի

TRANSAS

Տեղիսիա փողոց, հեռ. 01-361439 եւ 01-368950

TANIA TRAVEL

SODECO SQUARE-Rue de Damas
Tel: (01) 616555(գր.)
Rue Sidani - Face cinema
Jeanne d'Arc Tel: (01) 828384

Տեղ եւ տնօրէն ԺՈՐԺ ՓԵՐՈՒՄԵԱՆ

Շարքաքան մեկնում

Յրանս - Իտալիա
Սպանիա - Մարոք
Փորթուգալ - Թունիզ
Աւստրիա - Յունաստան
Ռոտտ - Եգիպտոս
Մալդիվ - Թայլանդ
Կիպրոս - Յորդանան
Լաթուիա - Շվեդի

Անձ կիրակի օր Մայրաքաղաք, Ստամբուլ, Դամասկոս, 38 տողաք Չեքաքաճաճ Ճաշ Մեքիտեան պանդոկի մէջ:

National Air Conditioners

Clean & Quiet

Add quality to your life!

Satisfying the World's Safety Standards

U.S.A. International Japan

ABENOR OSEMAO

Spain Norway Germany Europe

TUTUNJIAN CORP. S.R.
Exclusive Agents
Tel.: (04)-712129/130

գրականությունը եւ մշակույթ

«ԳԵՐՏԱՆՃԱՐԸ»...

Տարբեր ժամանակներու ընթացքին, տարբեր արվեստներու մէջ, հայ ժողովուրդը տուած է բազմաթիւ գազաթելեր, սակայն անոնցմէ շատեր ըստ արժանաւոր միջազգային ճանաչման չեն արժանացած:

Ո՛չ Նարեկացին, ո՛չ Թորոս Ռոստոմի եւ ո՛չ այլ Սայաթ Նովան իրենց քանքարներու մեծութեան համապատասխան գնահատուած ու ճանաչուած են միջազգային գեղարվեստի վրայ:

Այս մէկը մաս կը կազմէ փոքր ազգ ըլլալու մեր անյարմարութեան:

Միջազգային ճանաչման արժանացած հայ արվեստագէտները գրեթէ բոլորն այնպէս կանաչաբարեւոյց են մեծարուած են ստարներու կողմէ. եւ ապա միայն մեզմէ:

Այվագովսկին եւ կամ Արամ Խաչատրեանը ուսուսկան մշակույթի ճամբով բացուեցան աշխարհին եւ դարձան միջազգային ճանաչման արժանացած դէմքեր: Կրնաք պատկերացնել, որ Մարտիրոս Սարեանի նման մեծութիւն մը նոր միայն սկսած է գնահատուիլ միջազգային գեղարվեստի վրայ եւ այն ալ ուսուստպարապաշտ գեղանկարչներու ընդմէջէն:

Փարաջանով՝ ստեղծագործական աշխատանքի պահուն:

Իսկ Արշիլ Կորբիկը եւ կամ Ռուբին Նաքեանի արվեստներուն տարածման մէջ հայ ժողովուրդը ոչ միայն ներդրում չունի, այլեւ վերջին քանի մը տասնամեակներու ընթացքին, որ սկսած ճանաչուի ու ընդունիլի գանձք իբրեւ միջազգային գազաթելեր:

Սերգէյ Փարաջանովի պարագան քիչ մը տարբեր եղաւ այս բոլորին: Ան եթէ մեծութեան ու հայեցողական շարժում կողմէ, ապա շատեր այն միայն ընդունեցին, այլեւ պատգամեցին գաշն՝ իբրեւ Ի. դարու ֆիլմայն-լեստի մեծագոյն տիտաններէն մէկը: Այսօր տակաւին հայ մտաւորականներէն շատեր կը վարանին գաշն դասելու հանձնարներու շարքին:

Անեկն էլ ընկալուած թերթի գաշն կ'անուանէր՝ «Գեր-հանկար», իսկ այս որակումը ֆրանսական մեծագոյն ցիկլ թերթի մը կողմէ չէր կրնար պատահական ըլլալ:

Սերգէյ Փարաջանովի միայն մէկ ժապատէնը՝ «Հրեղիւն ձիերը» արժանացած է 16 միջազգային մրցանակներու: Յաջողութիւն մը, որ շատ քիչերու միայն կրնայ վերապահուած ըլլալ: Հակառակ այս բոլորին, ան հայեցողական եւ բանտարկուեցաւ ու նաեւ տնային կայանքի եթեր-կուեցաւ խորհրդային շրջանին:

«Սերգէյ Փարաջանովի դիմանկարը», գործ՝ Ստեփան Անդրանիկեան:

Տրուած ըլլալով, որ Փարաջանով չէր կրնար ձեռնածայն ստիլ ու չստեղծագործել, ան իր բանտարկուած ու տնային կայանքի ենթակուած ժամանակաշրջանին գրադեցաւ գեղանկարչութեամբ եւ յատկապէս իրագործեց փակցանկարներ ու «Ինքնալիւ-չրկներ»:

Լիրանանի մտաւորական խան ու մշակութասէր Հասարակութիւնը անձկութեամբ կը սպասեն Փարաջանովի ստեղծագործութիւններու ցուցահանդէսին, որուն ընթացքում տեղի պիտի ունենայ 4 Յուլիսի երեկոյեան, «Սրբոսք» թանգարանին մէջ:

Յուզահանդէսին կազմակերպիչները՝ Պէյրուէթի Ֆրանսական Մշակույթի Կեդրոնը, «Սրբոսք» թանգարանի տնօրէնութիւնն ու Պէյրուէթի մէջ Հայաստանի դեսպանութիւնը, վստահ են, որ այս ցուցահանդէսը միայն մեծարանքի ձեռնարկ մը չ'է՝ ձօնուած Փարաջանովի, այլեւ՝ այնպիսի գեղարվեստական միջոցառում մը, որ երկար տեւ կրնայ մնալ Լիրանանի արվեստասէր Հասարակութեան յիշողութեան մէջ:

Փարաջանովի երեկոյեան չի կրնար չհետաքրքրել լիրանանահայութիւնը, առնուազն անոր առողջ ու գիտասարդ սերունդն ու մասնաւորաբար ուսանողութիւնը... Սպասելի է, որ 4 Յուլիսին, ցուցահանդէսի բացման օրը եւ ամբողջ ամուսնուն ընթացքին մեր արվեստասէրները երթան ճանաչուիլու եւ հարգուիլու Փարաջանովի արվեստով:

Աւելի մըն է այս ցուցահանդէսը, գոր կարելի չէ փայտնել:

ՄՈՎՍԷՍ ԾԻՐԱՆԻ

ՓԱՐԱՋԱՆՈՎԸ ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ ԿԱՅ

Կազմակերպութեամբ Պէյրուէթի Ֆրանսական Մշակույթի Կեդրոնին, «Սրբոսք» թանգարանի տնօրէնութեան եւ Լիրանանի մէջ Հայաստանի դեսպանութեան, յառաջիկայ 4 Յուլիսի երեկոյեան «Սրբոսք» թանգարանին մէջ տեղի պիտի ունենայ միջազգային ֆիլմարուեստի կարկառուն դէմքերէն՝ Սերգէյ Փարաջանովի փակցանկարներու (քուլտ) եւ ինքնալիւճըններու ցուցահանդէսի ընթացքը:

Փարաջանովի ստեղծագործութիւններուն մասին որոշ գաղափար մը ունենալու համար հայրենի մամուլէն կ'արտատպենք ակնարկ մը, որ կը խօսի Փարաջանովի ստեղծագործութիւններուն մէջ ցուցահանդէսի մասին, որ կայացած է 1988ին:

Փարաջանովի գործերը սկզբունքով չեն վաճառուիլ: Անոնք ամփոփուած են Երեւանի Փարաջանովի անուան տուն-թանգարանին մէջ: Այն յիսունէ աւելի գործերը, որոնք պիտի ցուցադրուին «Սրբոսք» թանգարանին մէջ ամբողջ Յուլիս ամսուան ընթացքին, բերուած են Երեւանէն, ձեռամբ տուն-թանգարանի տնօրէն՝ Զաւեն Սարգսեանի: Փաստօրէն Փարաջանովի հանձնարը կը փայտատէ՛ նաեւ այս մարզին մէջ...:

ԱՅՆ ԲՈՒՐՈՒ ԻՐԵՐԸ, որ նա գործածել է, կարող էին իրենց մշակական տեղը գտնել հնագույն կրակալու: Ինքնեզր դատէք. ի՞նչ արժեն փշրուած սրուակներն ու շշերը, շղարչի եւ ծոգների կտորուանքները, կտորուած տիկնիկը, ծղոտի փունջը, հին ազգափրը, պղծել լարը, մածոնաշի կափարիչը, կաշուի մի կտորը, գրդափնի հայելին... Բացարձակապէս ոչինչ, եթէ դիտենք գուտ գործնականօրէն, իսկ վարպետի տաղանդաւոր հնարագէտ եւ արտադրող մարդ Փարաջանովի ձեռնարկում այդ հնամաշ իրերը ստանուն են մէկ այլ որակ, ներկայացունում որպէս արուեստ:

Ահա լարին հագցրած տօնածառի խաղալիքներից, քարոզած բաժակներից պատրաստուած մի անուսկոր ծաղիկները: Երկրորդը հաճելի գուններով ու կազմով: Ծաղիկները ծաղկամանի մէջ է, իսկ ներքեւում պատրաստուած գոհուն ձեռքը նկար է: Նա հարազանների ու մեծարուների լուսանկարներից մի քանի յօդուներ է կազմել. ծնողների դիմանկարը, գինեգործ քեռու, բեմադրիչ ընդհանրապէս ստեղծագործութեան թանգարանում բացուած այն ցուցահանդէսը, որը կազմուած է շարժապատկերի փայլուն վարպետ Սերգէյ Փարաջանովի գործերից. ցոյց է տալիս տաղանդաւոր մտքի սլացքը. երեւակայութեան անասանունութիւնը, ստեղծագործական խառնուածքի որոնումներն ու գիւտերը: - Դա հողի՛ է, թէ ստեղծագործական որո-

նումների շարունակութիւն, - հարցրեցի Փարաջանովին, որը տեղադրում էր ցուցահանդէսները, ստանուն դրանք, աւելացունում նոր երեւանեան շէշերը:

- Հնց ստեղծագործութիւն, - հակիրճ պատասխանեց բեմադրիչը: Նրա աչքերը ընդհարաբ գնում էին ցուցադրանքը, անհանգիստ ձեռքերն ինչ-որ բան էին ուղղում:

Երեւակայութեան տարերը, բազմաշերտ եւ բազմագոյն զգացական գուգորդութիւններ, ապշեցուցիչ գեղարուեստական ճաշակ եւ այլաբանութիւն: Այլաբանութիւն ցուցադրուած համարեա բոլոր գործերում: Համաշխարհային անուն ունեցող բեմադրիչը «Նոան գոյնը», «Ստոացուած նախնիների ստուերները» ցնցող ժապաւենների հեղինակ Սերգէյ Փարաջանովը, ստեղծագործում է ու յօդուներ, ստեղծում է հրաշալիքներ եւ կատակներ, թախծում է քնարականօրէն, վերջինում, ծիծաղում, ողորում... Մարդկային հոգու ինչպիսի բազմազանութիւն:

Նա զգայուն վերաբերմունք ունի իրերի եւ առարկաների նկատմամբ. այլու միջոցով թիթեղիկների վրայ դրոշմել է մեծ մարդկանց նախնիներին, Լեոնովոսովի պատկերները, ամսագրերի գունաւոր նկարներից փակցանկար է ստեղծել:

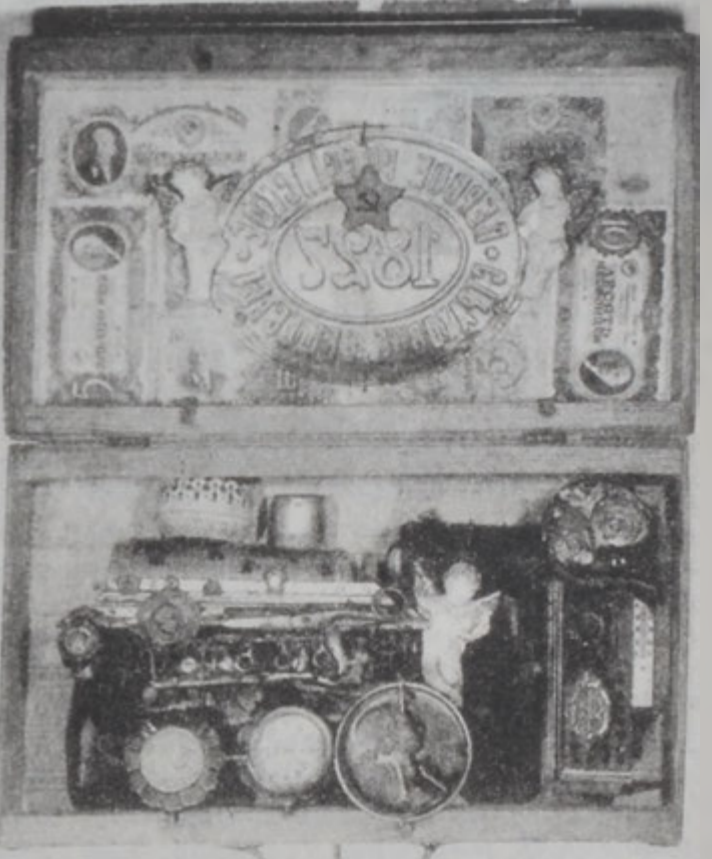
Տիկնիկների հետ կերպարանափոխութեան հրաշքեր են կատարում: Սովորական մանկական տիկնիկներ: Ահա այս հասարակ տիկնիկը նշանաւոր է նրանով, որ այն հեղինակին է նուիրել Մայակովսկու մտերմուհին Լիլիա Պրիքը: Իսկ այս մէկը, ըստ հեղինակի մտայնածան, հենց ինքը Լիլիա Պրիքն է, միւսը շեղաք. ծոծրակին մագափունջ ունեցողը, որ հեծել է ծանրաբար զագանին, կոչում է «Ճեմնից խաճի մանկութիւնը»: Կշիռքին դրուած երկու տիկնիկի ղուլիներն այն անուանել է «Պոնտուսը եւ Ղեմտուսը պիտոյների հետ»: Հաւանաբար պէտք է հասկանալ, որ դա հնագոյն պետութիւն է պատմութեան մտարի վայր:

Երբեմն բաւական է լինում մի փոքրիկ վրձնահարուած, որպէսզի կերպարն ամբողջանայ, ամբերիկան գրող ճոն Ափտայքի ինքնակարգ «Իմ բարեկամին...» ընծայագրով... Եւ այդ բարեկամի արած փակցանկարը Ափտայքը ձեռնափայտով: Փարաջանովի այդ փոքրիկ լրացուած գրողի կերպարին զուսպ խստութիւն է հաղորդել: Ահա եւ Ֆելիքին ճանակը շրջանակի մէջ, ծանցանկերով զարդարուած:

Թանկագին մի մասունք: Մէկ այլ շրջանակում ֆիլմարուեստի բարձրագոյն հիմնարկն անարտելի իր վկայականն է: Մակագրուած է «Տնվածքների ստորադասութիւնը»: Ի՞նչ ցոյց է հանուած ոչ թէ համալսարանին վկայականը, այլ Սերգէյ Փարաջանովի մեծ ուսուցչի ստորագրութիւնը:

Եղիշէ շարեցիցի դիմանկարը արուած է քարերի գունաւոր բեկորներից: Հեղինակը ճիշդ է որոսացել յօնքերի տակից յառնած հայեացքը, որտեղ կարգացում է յեղափոխութեան մարտիկի ողբերգական ճակատագիրը:

Իսկ ի՞նչ հիանալի են կանցի գլխարկները վեր թեքուած կողերով, քողով ու ծաղկաշղթ-

«Շոգեքարը», փակցանկար՝ Սերգէյ Փարաջանովի

թանգարով զարդարուած: Փարաջանովը տրուելու դէպքում գլխարկագործ վարպետը, դրանք ձօնել է վրացական հիանալի արթիստիկի Նասրուլլային... չկայացած դերերին: Բեմադրիչը մտածում է պատկերներով եւ գոյներով:

Խորհրդածութիւն մի համադրման շուրջ. խիստ շրջանակ, շուրջ բոլորը կարծես տառերով գրուած է. «Ստիլում են Պաշուրի 26 կոմիսարներին»: Փայտի մէջ, ասեւ մարդկային մարմնի մէջ, խրուել են 26 արձգէ գնդակներ: Իսկ երկու կողմերում տասնեակ փոքրիկ հայելիներ են: Մայր այցելու աւելի է մտտեցնում, տեսնում է իր իսկ անդրադարձումը: Ասես յեղափոխութեան կոմիսարների ճակատագրերը արտացոլում են սեփական «եսի» մէջ:

Մի այլ ցուցանունը, խաբխու պատուհանի շրջանակ տեղ-տեղ թափուած ենթկող: Մակագրուած է «Թիֆլիս, 1942 թ.»: Ապակիները խաչածե ծածկուած են թղթի շերտերով: Կաւթալու, թէյնիկ, քարիկի ճրագ, թէյչար կարմուրդեղին պղպեղներ, բազմաթիւ դատարկ տուփեր են միայն մէկ յատակին հագուի մի բուն սպիտակ լորի... Պատերազմ: Եւ զգացում է ոչ միայն դրա կենցաղային առարկայականութիւնը, որ այն ցանց մեծ ռեբերութեան ֆիգիւրա-

կան առկայութիւնը: Առարկաների խօսուն աշխարհը շատ բաների մասին կարող է պատմել

ԻՈՍԻՖ ՎԵՐԴԵՍԿԻ

Շարք՝ էջ 10

«ԻՄ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ, ԻՄ ՏԱՆ, ԻՄ ԾՆՈՒՅԵՐԻ, ԻՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ...»

Շատ քիչ առիթներով միայն Սերգէյ Փարաջանովը կարծիք յայտնած է հայ ֆիլմարուեստի մասին: Դուզան Ջաքարեանի գրի առած գրոյցը մը անուան է ստորեւ տրուած Փարաջանովի կարծիքները հայ ֆիլմարուեստի մասին դատումներ եւ հաստատումներ կատարելու զուգահեռ, կ'ակնարկէ նաեւ իր նկարահանուելիք երկու ժապատէններուն մասին, որոնք «երազ» մնացին...

«Ինք» վերջացնելուց ախ, երեսունմէկ տարեկան ինքնալիւճըն իմ «Սոստոյանները», որի ընթացքին վաղուց եմ գրել: Անաշխարհում էի շատ սքիւտիստներին, բայց, առաջ: Ես մի նամակ ունեմ նույնպէս վաղուց ստացուած, որ պատմում էմ իրերի մի պերկանէ. «Տակնիս Իտի-րանի պատմեց մեզ մեր «Սոստոյաններ» ինքնալիւճընը: Ես յսեցի այն եւ երախտապարտ եմ մեզ: Այդ պատմութեան շնորհիւ ես գործայ «Ամարիկոյի» հեղինակ: Չեմ՝ ներհանիլու «Սոստոյաններ»:

Եւ ահա «Հայֆիլմ»-ը ձեռն էմ նկատել ինձ: Յիլմը կը լինի սեւ-սպիտակ, առանց մեծ ծախսերի: Բայց այդանոց ես կը ծախսեմ իմ ամբողջ կիւրքը՝ հարապատ մոզովորի նակատագրի: Կեանքի մասին համարեմ մտքի բերում իմ ըմբոստ մը:

«Սոստոյաններ» փաստօրէն իմ ինքնակերպարներ ինձ է՝ միայն թէ, առնում փոխարեակն եւ այլաբանական պատկերների մէջ: Իսկ իմ երկատուած նակատագրի պատմութիւնն է: Յիլմի յիշադար պարզ է: Թիֆլիսի կերպարանափոխում է, ընկալում է, այլ մակերեսներ ու հորիզոններ ձեռք բերում: Եւ գերեզմանաւորներ, որ միշտ բողափ ծայրամասերում էին, նրա մտայնություն, յայտնուելով բողափ կեանքում է, բողափային խորքերի որոշմամբ վերածում են գրոսայգու: Այսպէս «անդաշարում» է կայական Խոջի-վանկ գերեզմանատունը, որի մասին ես գրում եմ: Ո՛ր բնագիտի իմ նախնիները, ո՞ր պիտի ապաստանեն նրանք: Երբ յանկարել ինձ սոս գան, Բանի գետ ողջ եմ, ես նրանց ընկումն չեմ կատարի որովհետեւ նրանք գրեցում է շուրջ, չուրնեմ մի օրերի անհրաժեշտ մասնագետներին: Աս իմ նակատագրի է. իմ սան՝ իմ ծնողների, իմ մակերեսներում նակատագրի է: Ճակատագրի այն բազում արեւատներին, ժողովրդական արեւատների՝ իրենց յատակ ընկող ու խօսելով, որ անկատարելութիւն անկատարել է: Յիլմը փաստօրէն մի մանկան է, պատկերային համակարգով իմաստաւորուած փիլիսոփայական խոս:

Կոնկրետային այս ֆիլմը մտանկար ինձ թողնել իմ երկատուար գործնականներին, որոնք

չուտրած գոյիս են ինձ մօտ երբեմն չիմանալով, թէ ինչ նկարեմ. ինչն է պատ պայտ: Միջուկու առնել էայսպիսի կեանքի մանկիկ եսանէ. մեզ ու ղեկարմ, որն արուեստագետ կարող է զարման պատկեր: Բարոյական, հոգեւոր, ազգային պատկեր:

«Հայֆիլմ»-ում աշխատում են ակամուտ վարպետներ. շեքիլի Մարտի մի անգամ չէ, որ գործադրել է կեանքի հանդէպ ունեցած խոր վերաբերմունքով, ֆիլմարուեստը ձեռնարկուած կեանքի արտուածութիւնը, ինչեմ «Նակատի-ար» է «Սեւեւ կեմ, մեր սարերը», «Նուանկա նրին»: Մարտի պակիս, աշխատասեր եւ աշխատասիր:

«Հայֆիլմ»-ում աշխատում են ակամուտ վարպետներ. շեքիլի Մարտի մի անգամ չէ, որ գործադրել է կեանքի հանդէպ ունեցած խոր վերաբերմունքով, ֆիլմարուեստը ձեռնարկուած կեանքի արտուածութիւնը, ինչեմ «Նակատի-ար» է «Սեւեւ կեմ, մեր սարերը», «Նուանկա նրին»: Մարտի պակիս, աշխատասեր եւ աշխատասիր:

Սերգէյ Փարաջանով

պարա մարդկանցից է: Նրա ձայնի երկնային ժողովուրդներ, վեհանձնութիւնը կիսցում է, ստացուցում է:

Ֆրանցիկ Իովարեանի վրայ է, այսօր գրում «Հայֆիլմ»-ի գեղարուեստական ղեկավարի պարտականութիւնը: Ինձ մտահոգում է, այն, որ նա որոշ ժամանակ կարող է ստեղծագործական զարդ ունենալ, բայց միգուցէ այդ պատճենում 'Իովարեանը ի մտայն ու շարժումները կը գննի, կը գննի եւ կը սահողը «Հայֆիլմ»-ի մասին մասպալել:

Այս պարագայում իմ միակ ցանկութիւնը, որ ստատպանից ձեռնում է, այն է, որ նոր գեկավարը յոյս չկայի այն բեմադրիչների հետ: Երկր բերուս են եւ չկարծի, թէ արատարութեան մէջ նրանք կը կարծի, որ արատարութեան մէջ կարծի իր գան: Կարծում եմ, որ իր մեծ խօսքը կը բեր գան: Կարծում եմ, որ ֆիլմարուեստի մասին կը կարծի: Ի՞նչ է, կարծում է՛ պատմութիւնը չի՞ պնդում ամէն ինչ իր սիրը:

Ամփոփելով խօսքս, ու գում եմ յայտարարում, որ երբեւէ Հայաստան կը գտնուի Բուրգիստիկայի, Բուրգիստիկայի կը կայ նախնուար վարպետների՝ շեքիլի Մարտի ֆիլմարուեստի, Այվաք Մարաջանի կեանքի մեծ-մեծի տուած, ու գում արուեստանցի կեանքը արտարութեան մէջ յաղթող գործ կը գան: Կարծում եմ, որ իր մեծ խօսքը կը բեր գան: Կարծում եմ, որ ֆիլմարուեստի մասին կը կարծի: Ի՞նչ է, կարծում է՛ պատմութիւնը չի՞ պնդում ամէն ինչ իր սիրը:

ՍԵՐԳԷՅ ՓԱՐԱՋԱՆՈՎ

